

Ve Tin Yolda Buldu Dilini

Fatma BİNGÖL

Yağmurdan sonra biraz daha eskimiş ruhunu saran turuncu sıkıntının sebebini anlamaya çalışmak evrende yeni bir şeyler keşfetmeye çalışmak gibiydi Gülfem için. Yorucu hayat temposuna ekleyebileceği son şeyleri de sıkıştırmış; özgür düşünmek, hayal kurmak gibi bir zamanlar çocukluk günlerini katlanabilir kılan her şeyi bu yoğun listenin dışında tutmak durumunda kalmıştı. Çocukken külkedisinin kapatıldığı ahıra benzettiği odasında saatlerce oturur, köşelerindeki örümcek ağlarını her gün temizlemek zorunda kaldığı küçük penceresinden dışarıyı seyrederdi. Bu onun için vazgeçilmez bir alışkanlık, annesiyle babasının dinmeyen kavgalarından ya da küçük erkek kardeşi üzerindeki sorumluluklarından kaçmanın bir yoluydu. Hayallerini, gözlemlerini, öykülerini aynı pencereye sığdırmış, hislerini onunla paylaşmıştı hep. Yaşıyla birlikte düşünceleri de büyüüp kutu gibi evlerine sığmamaya başlayınca da bıraktı artık filozofçuluk oynamayı. Zira anlamıştı hayatın kurguya gelir yanı olmadığını. Bunu anlayana kadar kırıldı, üzüldü, sıkıldı zaman zaman. Mobilyası bile olmayan iki göz evlerinde annesi, babası ve yatalak kardeşiyle yaşamının yükü onu hep olduğundan daha olgun davranmaya zorladı. Bir arkadaşına ihtiyacı vardı belki Gülfem'in ama o yaşlılarının aksine, biraz da evdeki kimi fiziksel kimi zihinsel açıdan eksik aile bireylerinden ve evinden utandığından kendini yalnızlığa mahkûm etti. Kısacık ömrü okulla ev arasında, onu diğerlerinden ayıran hislerinin içindeki Samsavari devinimlerini dindirmeye çalışarak geçti. Her gün okula gitmeden ev işlerini de yapmak zorunda olduğundan okul saatinden iki saat kadar erken kalkmak, yediği birkaç parça peynirin midesindeki yerini bütün gün korumaya çalışmak gencecik vücudunun taşıyamayacağı kadar zor, yorucuydu. Erkek kardeşinin bakımı ve istekleriyle, evin temizliğiyle o ilgileniyor; annesinin evine karşı vurdumduymaz fakat kendisine karşı ironik tavır ve sözlerine o katlanıyordu. Akşamları eve yorgun argın gelen babasına sofrayı kurmak, sonrasında bulaşık yıkamak, yatak sermek ya da evde yapılması gereken herhangi bir şeyi yapmak onun göreviydi.

Öykü

Bütün bunların arasında çok ders çalışmalı, kendine yeni bir hayat kurmalıydı Gülfem. Oysa okula gitmek için en büyük hatta tek destekçisi babasıydı. Bu, karısından epeyce yaşlı olmasına karşın onun karşısında bir sokak kedisine dönüşen adam, okuyabilecek durumda olan tek çocuğunu, tek kızını okutmak için pazarda yük taşımacılığı yapıyordu. Bugüne kadar çektiği zorluklara rağmen karısının aksine bir kez bile şikâyet etmemiş, Gülfem'i okuldan çıkarma düşüncesini dile getirmemişti. Umutlarını hiçbir zaman indirmemişti sırtından. Gülfem ise bu koşuşturmacada fırsat buldukça edebiyat ve felsefe kitaplarıyla ilgileniyor, kendini geliştirmeye çalışıyordu. Fakat kızının devinimleriyle ilgilenmeyen paragöz annesi kızın başlık parasına konmak için onu bir an önce evlendirmek, aynı anda evden atmak niyetindeydi. Bütün bunlara rağmen o içindeki bütün serzenişleri dindirerek haftaya, pazartesi sabahına yaraşır biçimde rolünü jilet gibi ütölüyor başlardı. Ancak Gülfem ne kadar azmederse etsin hayat mutlaka ayağına çelme takmayı beceriyor; onun çamura batmış suratına bakmaktan zevk alıyordu.

Annesinin kızını elden çıkarmak istediğini bilen komşular toplandılar, Gülfem'e koca bakmaya başladılar. Uygun olduğunu düşündükleri birini bulmak zor olmadı tabii ama asıl mesele babasını ikna etmektir. Bütün yokluklara rağmen sessizce kızını kollayan babasının hayatta karısına karşı koyduğu tek konusuydu kızının okuması. Bu yüzden mahallenin çokbilmiş kadınlarının saçma sapan sözlerine hiç kulak asmadı önceleri. Zaman yavaş akıyor; sanki bir yandan karısının bir yandan mahallenin üzerindeki baskısını hafifletmeye çalışan babaya düşünmesi için vakit tanıyordu. Bu olaylar mahallede kulaktan kulağa yayılmış, artık Gülfem'in evlendirilmesi ortak bir mesele olarak görülmeye başlanmıştı.

Sonunda yorgun babanın omuzları düştü ve bir akşam yemeği sofrasında ilan ettiği kararı. Karısına bir kez daha, hem de hayatında ona karşı durabildiği tek hususta boyun eğmiş, kendisine güvendiğini hissettiği kızının yüzüne bakmaz olmuştu. Kararın verildiği gece Gülfem geç saate kadar ağladı. Hıçkırıkları boğazında düğümlenirken gözyaşlarının usulca yorgun bedenini terk etmesine izin verdi. Bu zor, dayanılması güç bir geceydi. Ne yapacağını bilemiyor, kime başvurması gerektiğini kestiremiyordu. Göğsünde bir sızı sanki oradan gözlerine ve beynine ilerliyor, kafasının ateş gibi yanmasına sebep oluyordu. Vücudu sarsılıyor, ağlaması durduktan sonra bile titremeye devam ediyordu. Kırgın hayallerinin altına gizlediği yanında birisiyle, hem de tanımadığı, kaç yaşında olduğunu bile bilmediği birisiyle evlenme düşüncesi onu tarifsiz nöbetlere sürüklüyor, kimi zaman tükürüğünü yutmasına bile engel oluyordu. Şimdi yıllardır toz zerreciklerini bulaşık artıklarıyla birleştirerek oluşturduğu bir parça hayatını da elinden almaya çalışıyordu bu insanlar. Bakışları sert de olsa en ufak gülüm-

semesiyle bile çocukluğundan beri ona güven veren babası da onu ürkütenler arasına katılmış, Gülfem'in artık yapayalnız olduğunu kavramasını sağlamıştı.

Artık gün doğmakta, güneş gizli kapaklı işlerini aydınlatmaya gücünün yetmediği bu mahalleyi yeniden sarmalamak üzereydi. Akşamki yağmur dinmiş, gün ışığının hafifçe dokunduğu yağmur suları yolları parıltıyordu. Mahalle-nin parlak yolları ona kaybettiklerini bir kere daha hatırlattı. Okuduğu bir ki-tapta şöyle denildiğini hatırlatıyordu: “Yaşamının büyük bir bölümü, yaşamına yön verme çabalarıyla geçecek -öyle ki gün gelecek, bakacaksın yaşamın, yön bulma çabasıyla döne döne, hiç yola çıkamamış...*” Bu sözler belki de korkak bir tavşan gibi otlar arasında saklanarak geçirdiği kısa hayatının bir özeti-ydi. Şimdi sanki hayatının son gününün başlangıcı gibi hissettiği bir şafak vaktin-de geriye dönüp bakınca, aslında kaybedecek hiçbir şeye sahip olmadığını fark etti. Ne kazanmıştı ki kaybetmekten korkacak? İçinde koca bir hiçle bu zamana kadar yaşadığıysa elinde hiçbir şey olmadan da bundan sonrasında yaşayabilirdi. Hayatında belki ilk kez bir düşünce bu kadar sert, sivri, keskin bir bıçak, bir şiş, bir neşter gibi içini oyuyor, deliyordu. Bedenini ele geçirmek üzere olan insanların zihnine de el koymalarına izin veremezdi. İçindeki huzursuzluğu bir kenara koymalı ve sözünü edemediği şeyin açıklığını gidermeye gitmeliydi. Camı açmak, bütün gece yanmış bedenini yağmur sonrasında anlayışlı esintisine bırakmak, savrulan saçlarının kokusunu içine çekerek başka şeyler hayal etmek...

Yüreğinin acısını dindirecekse hiç zor gelebilir miydi ona? Giderdi işte öyle. Gidişinden yalnız parlak yollara veda edercesine kendileri de parıldayan ve parıltılarını yollara hediye ederek yalın bir hayata dikilen gözlerinin anısı kalırdı içinde. Yeni bir hayata başlardı belki. Yeni hayatının ilk gününde bir kadın görürdü; gözleri kapalı, elleri bir yumruk hâlinde göğsüne dayalı, dudaklarında kıpır kıpır dualarla bir kadın. Kadının günün ilk ışıklarıyla aydınlanan yüzün-deki rahatlamaya hayran kalırdı Gülfem ve o gün bir şeyler yerine otururdu. Yüreğinde hep boş bıraktığı bir yer kıpırdanır, kim bilir, üzerine hiç düşünme-diği farklı bir inanç duyardı belki yola çıkarak inandıklarının peşinden gitmeye başladığı o gün. Yalnızlığı azalır, ıssız yerlerde kendi için bir evren olurdu belki. Ne kadar kötü olabilirdi ki yüreğinin peşinden gitmek? Onu teslim etmekten zor olabilir miydi? Giderdi işte o da öyle, ne çıkardı ki?

Giderdi, gitti işte Gülfem; geçtiği yollara yalnızca gözyaşlarının parıltısını bırakarak.

Gitti sonunda.